

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Videkre küldve:	
Helyben.	10 kor.	10 kor.	10 kor.
Egy évre	5	Egy évre	8
Fél évre	3	Fél évre	5
Negyed évre	2	Negyed évre	4
Egy hónap	—	Egy hónap	1
Egyesszám ára 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**

Felelős szerkesztő: **Ij. MÓRICZ PÁL.**

Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:

Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többször megjelent hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Debreczeni küldöttség a fővárosban.

A debreczeni 250 tagú tiltakozó küldöttség budapesti megérkezéséről és fogadásáról tegnap táviratban röviden már beszámoltunk.

Ezuttal a teljes részletességgel mondhatjuk el a küldöttségnek a fővárosban történt nagyszabású fogadtatását, valamint a képviselőház elnökénél történt tisztelgését. Ezekről saját tudósítónk így számol be:

Reggel 6 órakor érkezett meg a keleti pályaudvaron Debreczen városának 250 tagból álló küldöttsége Márton Imre ügyvéd, a debreczeni függetlenségi párt h. elnökének vezetése alatt. A vasutnál Bakonyi Samu orsz. képviselő fogadta őket, azután átvezette a küldöttséget a József főherceg-szállóba, ahol megreggeliztek.

Kilencz órára megérkezett az ifjuság küldöttsége Hoffmann Ottóval az élén és az országgyűlési függetlenségi párt számos tagja. A szálló földszinti étkezőtermében ekkor körbe gyülekeztek a debreczeniek, hogy meghallgassák Vázsonyi Vilmos orsz. képviselőt, aki a főváros polgársága nevében köszöntötte őket. Lelkes szavakban szölt arról a mozgalomról, amely az ország minden hazafiasan érző polgárát csatarendbe szólította, megemlékezett Debreczen történelmi tradícióiról, amelyekhez ez a város ma is hű maradt és biztosította a hajduvá-

ros népet arról, hogy velük van és velük érez Budapest minden igaz magyar polgára is.

Kelemen Béla orsz. képviselő intézett ezután lelkesítő szózatot a debreczeniekhez, akiknek nevében Márton Imre köszönte meg rövid, de formás beszédben a budapesti fogadtatást.

Bakonyi Samu orsz. képv. szölt aztán röviden, majd a debreczeniek ékesszavu kávinista papja, Jánosy Zoltán beszélt hazafias tüzzel. A debreczeni nép, hogy oly későn mozdult meg — mondotta — ez nem azért van, mert talán nem eléggé hazafias, de mert olyan a természete, hogy lassan és megfontolva cselekszik, hanem aztán, ha megmozdul, a mozdulásában erő van.

Zajos éljenzés honoárta a szép beszédet, amelynek elhangoztával Hoffmann Ottó, az egyetemi ifjuság szónoka üdvözölte a debreczenieket és nemes hévvel elmondott ékes szavai után perczekig zugott az éljenzés és a taps.

Széles sorokba állt ezután a küldöttség és valóságos zászlóerdővel indult a parlament felé. Előhaladtak az országgyűlési képviselők: Kelemen Béla, Bakonyi Samu, Vázsonyi Vilmos, Pichler Gyözö, majd az ifjuság, és a nemzetiszinü kokárdás küldöttség hosszú menete következett.

Azon az utvonalon, amely már rendes utjává lett a küldöttségének, haladtak tova. A házakon még ott lengtek a márczius 15-én kitűzött zászlók, ám nem is a véletlenség

hagyta talán meg e zászlókat a házak ormán, lehet, hogy a főváros hazafias polgárainak állandó csöndes demonstrációja ez.

A menet a Kossuth-nóta hangjai mellett indult meg.

Utközben sűrűn hangzott fel az éljen, amely a függetlenségi párti képviselőknek szölt, de természetesen Fejérváry miniszter és a katonai javaslatok abczugolásában sem volt hiány.

A Kerepesi-ut és a Körut keresztezésénél egy villamos kocsiban a Lovász Márton orsz. képviselő alakja tünt fel, akit zajos éljenzés köszöntött. Lovász erre leszállt a villamosról és a menethez csatlakozott, ami újra viharos, lelkes éljenzésre adott alkalmat a menetnek. Megujult a meleg demonstráció és éljenzaj a Blaha Lujza virágokkal díszített ablakai alatt, majd később a Beöthy Ákos lakása előtt.

Mikor a menet az Erzsébet-körutról az Andrassy-utra kanyarodott, újra megzendült az ajkakon a Kossuth nóta, majd utánna a Himnusz hangzott föl, amelyet az egész menet levett kalappal énekelt.

Igy folytonosan hazafias dalok éneklése, éljenzés és abczugolás közben ért a menet a képviselőház elé, ahol teljes rendben vonultak föl a fölépcsőn.

A lépcsőzet aljában igen sok országgyűlési képviselő sietett a küldöttség üdvözlésére, köztük Szederkényi Nándor, Bartha Miklós, Kossuth Ferencz és Thaly Kálmán

Cserebere.

Irtá: **Somogyi Endre.**

Csákányné kényelmesen ül otthon délután s könyvet olvas, mikor hirtelen betoppan kedves barátja, Juhászné.

Juhászné (izgatottan): Irma, édes Irmám!

Csákányné: Az Istenért, Irma, mi a baj?

Juhászné (sirva borul a nyakába): Az uram, az uram . . .

Csákányné: Mi történt vele? Szegény Juhász, csak nem valami baleset?

Juhászné: O, ha csak az lenne! De az uram mindent tud, mindent, mindent (csendesesen sirdogál).

Csákányné (részvétellel, de kíváncsian): Mit, de mit hát?

Juhászné: Igaz, (sóhajtván) te még nem tudsz semmit. — Szénássy az oka mindennek.

Csákányné: Oh, Szénássy? nem tudok róla.

Juhászné: Persze, de nem mondhatom el most az egészet. Csak azt, hogy irtam

neki, levelet irtam. Addig beszélt, addig beszélt, hogy menjek el, míg irtam neki. — Semmi mást, csak annyit . . . ó, milyen szerencsétlen asszony vagyok.

Csákányné: Na, ez szép história.

Juhászné: Ne ítélj meg, Irmám, te egyetlen igaz barátom. Csak annyit irtam: Vasárnap ott leszek, Irma.

Csákányné: És az urad?

Juhászné: Az uram fent járt Laczinál s ott elolvasta. Elolvasta, ó, a nyomorult, elolvasta.

Csákányné (meggyözödéssel): Laczi ostoba, mért hagyja künn az ilyen leveleket. De te, te hogy tudtál ilyet tenni?

Juhászné: Esküszöm neked, hogy ártatlan vagyok s nem lettem volna ott vasárnap, de ezt hiába mondanám, az uram ugy se hinné. Azt mondta, hogy az előzményeket akarja tudni. Ugy rohant haza, mint egy sebzett vadállat.

Csákányné: Na, ez szép kis história. S te mit mondtál?

Juhászné (lemondással): Tagadtam. Azt mondtam, hogy nem én irtam. Az a név, az az írás, végül is más is lehet, más Irma, ó! (Sir.)

Csákányné (ijedten): Más? ki, ki?

Juhászné (zokogva): Irma, bocsáss meg, bocsáss meg nekem, ó, milyen szerencsétlen vagyok, azt mondtam, hogy Csákányné is írhatta. És . . .

Csákányné: És?

Juhászné: Ha istent ismersz, mondd neki, hogy te voltál, te irtad.

Csákányné: Én? No ez, oh, de hisz ez képtelenség.

Juhászné: Nem, nem! Ugyanaz a név, ugyanolyan az írásod (könyörögve), csak egy szavadba kerül.

Csákányné: Édesem, nem.

Juhászné zokogva borul a divánra. Ebben a pillanatban megjelenik Juhász Elek, izgatottan, mint egy megcsalt férj.

II.

Juhász: Hát megelőzött! Nagyságos asszony.

Csákányné (zavartan). Juhász! No nézze, micsoda kegyetlenség, szegény asszony éppen most panaszoja . . .

Juhász: Csak mentegesse, kérem. Maguknak asszonyoknak résztvevő szívuk van.

Csákányné: De Juhász, kérem, csillapodjék, lássa higgadtan a dolgot.

Thaly Kálmán itt néhány szóval üdvözlően a küldöttséget, közölte velük, hogy az elnök, el lévén foglalva az ülés-teremben, csak felegy órákor fogadhatja őket. A debreczeniek belenyugotak a dologba s a függetlenségi képviselők kalauzolása mellett a karzatokra vonultak, ahonnan meghallgattak a képviselőház tárgyalásait, más részük pedig a parlamenti épület meglekintésére indult.

A déli szünet alatt a küldöttség összegyülekezett a delegáció termében, ahol a belépő Apponyi grófot zajos eljenzéssel fogadták. Thaly Kálmán itt szép beszédet intézett az elnökhöz.

Megdobbant az Alföld szíve — úgy mond — és eljött ide Debreczen városának színe-java, akiknek nevében a törvényes formák szerint kiállított kérvényt atnyújtottam. Debreczen városa még a múlt év november 26-án egyhangulag elhatározta, hogy a katonai javaslatok ellen felir a képviselőházhoz, azóta, tolván a tárgyalások, a város népének aggodalma nemhogy megszünt volna, hanem nőttön-nőtt s a pár nappal ezelőtt, márczius 15-en tartott népgyűlés egyhangulag elhatározta, hogy csatlakozik a felirathoz, amely a teljes megokolással festi a nép helyzetét és erzületét, kötelességévé téven a katonai terhek ellen való tiltakozását. Ezt a kérvényt terjesztettem be ma a képviselőház elnökeknél, hogy juttassa a Haz magas színe elé. Öröndetes dolog, hogy a magyar nép, bárha tudatában van erejének, mindig a törvény és az alkotmány alapján állva cselekszik; a magyar népnek ez a törvénytisztelete respectust érdemel ország világ előtt.

Megköszönte azután Thaly Kálmán az elnöknek a küldöttség előzekény fogadását és köszönetet mondott a debreczeniek ne-

vében egyuttal azért a pártatlanságért és hazafias bölcseségért, amelylyel az elnök a tárgyalás alatt álló, szerfölkött kényes ügyben a tanácskozásokat vezeti.

A szónoki lendülettel elmondott szavakra Apponyi Albert gróf így felelt:

Tisztelt polgártársaim!

Debreczen városa legrégibb képviselőjének és a parlament egyik legtiszteltebb tagjának kezéből átvettem kérvényüket s azt természetesen alkotmányos és állásomból folyó kötelességemhez híven a Ház elé fogom terjeszteni. Végtelenül kellemesen érintett képviselőjüknél az a fejtegetése, amely a valóságok meg is felel s amely arról szól, hogy a magyar nép a maga ohajainak teljesítését mindig a törvényes és alkotmányos uton keresi. Ez elismerést is érdemel s én arra kérem önöket, hogy bármi volna, is a kívánságuk, amelynek érdemére nézve elnöki állásommal fogva természetesen nem nyilatkozhatom, találjanak megnyugvást abban, hogy az ország ügyei törvényes és alkotmányos módon intézettek. S mint alkotmányos jogokkal elve jöttek ide, ugyanily alkotmányos szellemmel várják be, hogy miként fog dönteni a szóban forgó kérdésben törvényhozás, Köszönöm bizalmukat, a melylyel fölkerestek s a mely nem az én személyemnek, hanem annak a kiváló közjogi állásnak szól, a melyet ez idő szerint szerencsém van betölteni s amely állásomban az ország minden küldöttségét szíve en látom és örömmel üdvözlöm. Ilyen értelemtelemben üdvözlöm önöket és ilyen értelemben köszönöm, hogy latogatásukkal megtiszteltek. Isten hozta önöket, Isten adja meg önöket.

Hosszantartó zajos eljenzéssel fogadta a küldöttség Apponyi szavait, aki kezét szoritott a küldöttség vezetőivel, aztán vissza sietett az ülés-terembe. Ekkor érkezett oda a küldöttséghez gróf Zichy Jenő. A nép-

szertü grófot lelkesen megjelenezték s ő há-lásan szorongatta a debreczeni polgárok kezét sorra.

A képviselőház ülése után társasbéd-re gyült össze a küldöttség.

Magyar tiszték, magyar ezredekben.

Politikai körökben, amelyek nagyon közel állanak a kormányhoz, a kormány egy nagyobb fajta cselekedetéről beszélnek, amely állítólag már egy-két nap mulva való-ságra is válik.

Arról van szó, hogy a Bécsben, Innsbruckban, Graczbán, Prágában s egyéb ausztriai helyörségekben állomasozó magyar honos és magyar nyelvü tisztéket tömegesen áthelyezik magyarországi, magyar ezredekhez s helyettük innen idegen származásu tisztéket küldenek Ausztriába. Szóval arról van szó, hogy amit ő Felsége, mint legfelsőbb hadur már 1868-ban elrendelt és megparancsolt, amit Fejerváry Géza báró honvédelmi miniszter és utóbb Széll Kálmán miniszterelnök a képviselőházban is külön-külön megígért, most végre, legalább részben valóra váltják.

A hír arról is tudni akar, hogy ez a változás a hadsereg belső beosztásában már holnapután megkezdődik, még pedig egyszerre tömeges áthelyezésekkel, amelynyiben a rendeleti közlönyök és a hivatalos lapok egyszerre ötszáz ilyen áthelyezést fognak bejelenteni. Noha nem rendkívül és váratlan kedvezést nem jelentene az a változás (ha csak azt nem találjuk rendkívülinek és váratlannak, hogy a kormány valamely ígérését sietve beváltja), mégis meglepéddel kell fogadni, ha csakugyan bekövetkezik. Semmitse kaptunk vele és általa olyat, ami nem természetes

Juhász: Bocsanat, én nem látok semmit. Elég vak voltam eddig, most már hiába látok. Csak azt akarom megérdeznél, (adázul) de persze ő nagysága már megelőzött. Hát, de hiszen . . .

Csákányné (kérlelve): De Juhász . . .

Juhász: H szén asszony, asszony, mondhat, amit tetszik és amellett . . .

Csákányne (gunyosan): És amellett?

Juhász: Igenis lehet, ha mondja. Végül is, ha az egyikőtől kitélik, hát a másik se jobb.

Csákányné (sértődötten): Juhász!

Juhász (dohogva): Persze!

Csákányné (haragosan, magában): Számár! Na megállj csak! (Hangosan.) Hát tudja meg, hogy Irmának igaza volt, mikor azt mondta. Azt a levelet . . .

Juhász (kétkedve): Ön írta?

Csákányné (komolyan): En. És a felesége . . .

Juhászné (a diványon eszmélve): Ah!

Juhász (gunyosan): Ártatlan! És én higyjem, ha nekem tetszik.

Csákányné (hevesen): Hallja, Juhász, mit képzél maga? Hat azt hiszi, hogy a nő, ha téved is, nincs benne erő, hogy megvallja tévedését? Hát azt hiszi, van kincs, amelyért egy nő az ilyen vétkeket ártatlanul magára vegye? Ah, barátom, ön nagyon is naiv. Hogy én egy ilyen bünt magamra vál-

laljak az ön (feje körül mutatja a szarvakat) házi békejéért?

Juhász (megpuhulva): Az igaz, az igaz, tehát akkor (a feleségéhez) Irma . . .

Juhászné (közeledve): Elek, lássa, milyen igazságtalan volt.

Juhász: Boesáson meg, édes Irma.

Csákányne (magában nevetve): Nesze neked, ha csak ez kellett.

Juhász (Csákánynéhez): Köszönöm, asszonyom, hogy ön írta, hogy megírta, illetve hogy megmondta. Megmentette a boldogságom. Hanem már megbocsásson, de ilyen lépés . . .

Csákányné (felsőbbsséggel): Semmi megjegyzést se fogadok el. Önnek, Juhász, kellett az én titkom, ám vegye, de annyit mondok, jól megörizze.

Juhász (udvariisan): Szavamat adom.

Csákányné (gondolkozva): Különbön megmondhatom, hogy az a levél nagyon ártatlan dolog, nem volt semmi előzménye és megtiltom . . .

Juhász: Hogy rosezat gondoljak? Kérem. (sóhajt) Szegény Csákány, szegény Józsi!

Csákányné (hevesen felpattan, miközben a könyökével lever a kis asztalról egy ócska majolikás órá): Juhász ur! Ah, az óra, az uram kedvencz jószága, istenem! (Körülfálljak az óra maradványait s szedeg-

titk fel a cserepeket. Ebben a pillanatban pedig belép Csákány.)

III.

Csákányné (ijedt n): Az uram!

Csákány: Mi az, édesem? Ni, ni, Juhászék. Kezét esókolom, Irmuczi. Szervusz Elek, szervusz. Mit csináltok ott?

Csákányné: Az óra.

Csákány (ijedten odaszalad): Eltört? a majolikás óram? Az én kedves, drága jószágom. Szegény Dani bácsi még e mellett pipált az ambituson és Eszter néném ezen számlálta lázas perceimet! (Haragosan) Irma, ezt biztosan te silányítottad tönkre!

Csákányné: Józsi, de . . .

Csákány: Tudom, véletlenség.

Csákányné (könyörögve néz Juhásznéra): Igazán én . . .

Juhászné (kegyesen): Édes Csákány Józsi, ne haragudjék nagyon, én vagyok a hibás. Véletlenül én . . .

Juhász (magában gunyosan): Jól van, nagyon jól van.

Csákány: Irmuczi? Maga volt? Na, megálljon csak, ezért megverem — az urát — holnap — a tarokban. Hehe. Jó, jó, hát nem olyan nagy dolog, Dani bácsi e nélkül is pipálhatott volna.

Juhászné (kedseskedve): Majd megragasztjuk.

Csákány: persze, Megragasztjuk. Az a

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben.

Ajánlja **Harmat arczporát** (pouder), mely készítmény üde színt kölcsönöz az arcznak s nem rontja az arczbört. Kitünő illatu, teljesen ártalmatlan volta, valamint finomsága által vetekedik bármilyen arcz vagy rizsporral. Jól tapad s igen jól fed. A Harmat-créme a Harmat szappannal együtt használva az arczbört üdévé, széppé teszi s megóvjja a megránczosodástól. (Kapható 3 színben: **fehér, rózsaszín, Berlini Felpuder** (3 féle színben) kis doboz ára 40 fillér, nagy doboz ára 1 kor. s 1 kor. 60 fillér. **Velutin Poudér** (3 féle színben) kis doboz 60 fill., nagy doboz 4 kor.

jogunk és követelésünk már a kiegyezés óta. Sőt amit kaptunk, eddig jogtalanul, a Felső egyenes parancsa ellenére vonták meg tőlünk.

Mégis a magyar kormányzati viszonyok olyanok, hogy még ezt is megelégedéssel kell fogadnunk, s a magyar kormánytól kitélik, hogy még ebből is különösebb érdekeket akar magának kovácsolni. Meg se fogjuk akadályozni benne. Verje majd a mellét s gyönyörködje a saját nagyságában azért, mert egyszer valamikor egyik ígérte beváltja.

De ennél tovább ne próbáljon menni s ne akarja a dolgot úgy feltüntetni, mintha érette cserében most már több joggal kívánhatná a katonai javaslatok megszavazását. Mert így elcsavarni a dolgokat nem engedjük. A katonai javaslatok terhet raknak ránk, súlyos és elviselhetetlen terheket olyan időkben, amikor már roskadozunk a korábbi régebbi terhek nyomasztó súlya alatt. Már pedig új terheket csak az fogadhat el, csak az bírhat meg, akinek a régi terhein könnyítenek. vagy pedig az erőit fokozzák. — Tegyenek bennünket függetlenekké és gazdagokká, akkor nagylelkűek is leszünk és bőkezűek. — De amíg koldusokká iparkodnak bennünket tenni, csak kérni tudunk és nem adni.

Szász iskoláztatás.

Nagymagyarországról álmodunk Hoi sy Pállal együtt mindnyájan. Olyan Nagymagyarországról, mely nem kényszerrel, nem zsarnoki módon jön létre, hanem létre jön, mert létre kell jönnie. Mint Hoitsy mondja, mi siettetjük létrejöttét, de meg nem akaszthatjuk. Szép álom, dicső álom egy Nagymagyarország, de míg magától eljön, ne varjunk, ne álmodozunk, ne bizzuk a vak sorsra, hogy elhozza nekünk: az égi

Dani bácsi különben nagyszerű egy vén fiú volt, Nala szoktam volt tölteni a nagy vakációt . . . (Tovább mesél Dani bácsiról, Juhászék kis idő múlva bucsuznak s békeségesen távoznak.)

IV.

Juhász (a kapun kilépve a feleségéhez, aki erősen hozzásimul): Na, ezt a Józsit se irigylem.

A felesége (közönyösen): Bizony,

Juhász: Hallatlan, hogy ámitja ez az asszony!

A felesége (mentgetve): Végül is ő az oka biztosan.

Juhász: De még az az óra is. Hát az az már nagyszerű. Láttam, ne félj, hogy in-tett neked. Még ezzel is becsapja az urát.

A felesége: Hiszen nem olyan nagy dolog.

Juhász (fontoskodva): De jellemző, nagyon jellemző. Kicsin kezdik az ilyet mindig. És te milyen önfeláldozó voltál, Muci!

A felesége: Hagyja el, ennyit megérdemelt tőlünk. Ha nem vallja meg azt a levélhistoriát, most szépen néznek ki, amilyen dühös maga volt.

Juhász: Idazad van, ezért csakugyan készönettel tartozunk neki. Végül is, rajtad

mannát, hanem lássunk a dologhoz, mert oly események, melyek előre nem láthatók, megakadályozhatják a Nagy magyarország létrejöttét.

Nemzetiségeinktől sokat tanulhatunk, a mit saját javunkra fordíthatunk. E mellett ő tőlük tudjuk meg legjobban saját hibáinkat, a melyeket ha megváltoztatunk, őket megismertük magunknak. Nem azt tartom legfontosabbnak hogy minden oláh és minden tot gyermek tudjon magyarul, mert magyarul meg lehet tanulni jó kedvvel és kénytelenségből, hanem azt, hogy nemzeti ségeink mielőtt osztálya szívével közelebb álljon hozzánk.

Az a kérdés, ezt hogyan érhetjük el? Egyszerűen úgy, hogy mi példányképül szolgálunk nekik.

Népoktatásunkat vajjon követendőnek, irányadónak találják e a szászok? Nem felelek rá, hanem e helyett röviden ismertetem a szászok iskolaviszonyait a Tájéblatt nyomán:

A szászoknál a lányok 8, a fiúk 9 évig járnak mindennapi iskolába, tehát 14, illetve 15 éves korukig. Az 1890 évben az iskola kötelesek közül 96.78% látogatta az iskolába nem járt 3.22% ról azt tartja a Tájéblatt, hogy ezek olyanok, a kik 12 évesek elmúltak és mivel az állam csak 12 éves korukig kényszerít az iskolába járásra, ezek 12 éves koruk után, nyomasztó anyagi viszonyaik miatt kimaradtak az iskolából.

Ugyanezen időben a magyar ajku iskola kötelesek közül 85.40% látogatta az iskolát s nem látogatta 14.60% Óriási tehát a különbség a szászokkal szemben. A népiskolába járt 30807 gyermek. Népiskola volt a 251 ev. kath. egyházközségben 245. Egy népiskolai tanítóra esett 56.94 iskolás gyermek.

A elemi iskolában kívül vannak felsőbb népiskolák. Ebből 4 öt. osztá-

lagyhatta volna szépen. Elég nagy áldozat volt szegénytől.

A felesége (magában): Nna! Nem olyan nagy dolog, hiszen ugye lettem volna ott vasárnap.

V.

Csákányéknál, este, lefekvés előtt.

Csákány: Azt hiszem, elég késő van. Jó éjszakát, lelkem.

A felesége: Várjon még. Valamit el akarok mondani magának. Üljön csak le.

Csákány: Hosszu lesz?

A felesége: Egy kicsit. (Csákány leül s szivarra gyújt, Csákányné pedig pontosan elmondta a Juhászné levelének a történetét.)

Csákány (komolyan): Irma igaz ez? Illetve nem igaz e? Szóval, csakugyan nem te irtad.

A felesége: Dehogy, hiszen akkor csak nem mondtam volna el neked.

Csákány: De hát akkor miért mondtad el nekem?

A felesége: Hogy ne nyomja lelkemet. Ha nem tudnál a dologról, úgy érezném, mintha csakugyan hibás lennék.

Csákány (kényelmesen nyújtózva): No Elek, neked megadták. Hm. hm. Na csókoljon meg Muczi.

lyu (Uj egyházán, Beszterczen, Szerdahelyen és Tekén) 3 kétosztályú Berethalmon, Nagyszebenben, és Köhalmon) 3 osztályú (Nagy-Disznódon Szászvároson is Szent-Ágotán) Ezek a latin és francia gymn. vagy reálosztályúak. Ezeknek a felsőbb népiskoláknak alsóbb osztályai népiskolák.

Van 4 osztályú polgári leányiskola (Nagyszebenben, Brassóban, Beszterczen és Segesvárt). Egy 6 osztályú polgári fiúiskola Segesvárt.

A felsőbb nép és a polgári iskolákba járt 2441 tanuló. Egy tanítóra esett 42.11 tanuló. Alreáliskola van Brassóban, főreáliskola Nagyszebenben, a gymnasium Szászsebesen, és Szász Régenben főgymnasium Brassóban Segesvárt Megyesen Nagyszebenben és Beszterczen. Ezekbe az iskolákba járt 2142 tanuló. Egy tanítóra esett 19.65 tanuló.

Ha a lutheránus vallásukat vesszük, akkor azt találjuk, hogy elemi iskolába járt 29169=88.73% felsőbb népiskolába és polgári iskolába 2182=6.64% középiskolába 1520=63%. A szászok lélekszáma volt 216225.

Gondolatom újra és újra visszatér arra, hogy míg nálunk 14.60% nem járt iskolába, addig a szászoknál 3.22% volt ilyen. Megdöbbentő ez a nagy különbség de még megdöbbentőbb, ha tudjuk hogy az ilyenek nálunk irni olvasni nem tudnak, ellenben a szászoknál ezek már 6 évig jártak iskolába.

Az összehasonlítás tehát akkor helyes, ha azt mondjuk: a szászoknál 6—12 éves gyermek nincs, a ki iskolába nem járna, nálunk ellenben 14.6% van ilyen. Vagy úgy volna helyes, ha mi is azt vennők a mit a szászok, t. i. hogy a 6—14 éves leányok és 6—15 éves fiúk közül mennyi nem jár iskolába? Erre az arányra ne legyünk kíváncsiak. Nálunk kik járnak 12 éves koruk után iskolába?

A felesége (megcsókolja, kedveskedve): Még valamit kell, hogy elmondjak.

Csákány: Na na!

A felesége: Az órát, Józsi, a majolikás órát én törtem el, nem Irma,

Csákány (csudálkozva): Ugyan? Hát akkor mért nem mondta?

A felesége: Mert féltem.

Csákány: És most?

A felesége: Most már nem félek. És nem akarom, hogy kvittek legyünk Juhász-néval, amiért ezt elvállalta rólam.

Csákány (nevetve): Légy nyugodt ő biztosan nem akar kvitt lenni, nem mondta el a levelet az urának.

A felesége: Azt nem bánom. No, jó éjszakát.

Csákány (felálmosan): Mondd csak Muczi, hogy van az, hogy a levél történetét magadra vállaltad, de az órát letagadtad? Végül is az sokkal súlyosabb.

A felesége (egyszerűen): Igen, de az a más hibája, abban ártatlan voltam. (Csók s ezzel a csereberélés hullámai teljesen elsimultak.)

Clayton és Shuttleworth mezőgazdasági gépek bpesti gyárának
képviselei Debreczen és Hajdúvármegye területére

DEBRECZEN

BÉSZLER és DÁVID vaskereskedők Piacz utca 7. sz. (Vecsey-ház.)

Népoktatásunknak ezt a gyengeségét szememre vetették egy párszor a szászok. Azt mondták, oda építsen az állam elemi iskolát, a hol szükség van rá. Nekik van elég iskolájuk jó épületekkel és jól felszerelve. Azt mondták, építsen az állam iskolákat az Alföldre, hogy ne legyen oly nagy az iskolakerülők száma és ne legyen egy tanító kezén 80-tól 120 gyermek. Nevelésnek mondták azt a tanítást, hol 100, 120 sőt több gyermeket tanít egy tanító. Nincs igazuk?

NAPI HIREK.

Mit mondott Thaly Kálmán a királynak.

A mostani udvari ebédek mindegyikére meghívják egy-két ellenzéki képviselőt és a cercele alkalmával a király sohase mulasztja el, hogy ezekkel a képviselőkkel hosszabban ne beszéljen az obstrukcióról.

A minap Justh Gyulával szemben a király oly nyilatkozatot tett, mely kétségtelenné teszi, hogy a korona további engedményekre nem hajlandó.

Gróf Zichy Nándornak a király szemrehányásokat tett, hogy a néppárt is részt vesz a obstrukcióban, és a király szavainak tulajdonítandó, ha most a néppárt csöndesebben viselkedik, mint eleinte.

Thaly Kálmánai városunk első kerületének szeretett követelével is az obstrukcióról beszélt a király.

— Mit akarnak önök elérni ezzel a küzdelemmel? — kérdezte ő felsége.

És erre Thaly Kálmán kuruczos őszinteséggel felelt:

— Felség, mi kötelességünket teljesítjük a nemzettel szembe, amely további terhek viselésére nem képes, és teljesíteni fogjuk ezt a kötelességünket továbbra is!

— Ez őszinte magyar beszéd volt. Ha a miniszterek így beszélne a királynak, másképp lenne sok minden, de ők ezt nem merik tenni, csak hizelegni tudnak, de a nyílt és őszinte beszédet nem ösmerik.

Hajduvárosok molnárainak gyűlése.

Közgazdasági szempontból jelentős ülés folyt le tegnap délelőtt Debreczenben. Az országos malomgyesület elnöke Vörös László ny. államtitkár vezetésével ülést tartottak a hajduvárosok molnárainak, hogy szorongatott helyzetükről tanácskozzanak és hogy belépjenek az országos malomgyesület kötelékébe. Az ülés délelőtt 10 órakor kezdődött. — Vörös László nyugalmazott államtitkár megnyitván az ülést, üdvözölte a szép számmal megjelent malomtulajdonosokat, Müller Antal (Hadház), Csiba Elek (Nádas) tolmácsoltak a hajduvárosok malom tulajdonosainak sérelmét. Különösen a debreczeni Rosenthal malom ellen panaszkodtak, amely oly ósáron örül, hogy versenyezni vele nem lehet. A gyűlés figyelemmel hallgatta a szónokokat és elhatározta, hogy a sérelmek meggátítása vé-

gett belép az országos malom egyesületbe s megalakítja a XXIII ik hajdusági malomkörzetet. | A malomkörzet kötelékébe tartozó molnárak és malomtulajdonosok egyetemes örlési díj mellett vállalnak munkát. A porzási százalék 2 százalékban állapított meg. A rostaalja ezután nem adatik vissza, esetleg pénzért megváltható. A malomkörzetbe beléptek az összes hajdumegyei malomtulajdonosok, Debreczenből pedig Weisz Sándor és társa, Trnka Gottlieb, István gőzmalom és a Hortobágy-malom. — Az ülésen Budapestről jelen voltak Vörös Lászlón kívül Jutasi Odón, Katona Béla, Zboray László. A kereskedelmi és iparkamara nem tartotta érdekesnek a gyűlésen való képviseltetést. A gyűlés után a Koronában közeledt, a melyen számos töst hangzott el. Vörös László az esti gyorsvonattal Miskolcra utazott.

A Bihar vármegyei új alispán.

Nagyváradról jelentik: Szunyogh Péter halálával megüresedett alispáni széket Bihar vármegye mai közgyűlésén töltötték be. Három párt állott egymásal szemben, a Miskolczy Ferencz, Beöthy Pál és Fráter Barnabás pártja. Az első szavazásnál Miskolczyra 233, Fráter Barnabásra 138, Beöthyre pedig 166 szavazatot esett. Minthogy egyik jelölt sem kapott abszolút többséget, új szavazást rendeltek el a két legtöbb szavazatot kapott jelölt között. Az új szavazásból Miskolczy Ferencz került ki 117 szavazattal győztesnek. Az új alispán Biharvármegye központi járásának volt főszolgabírája.

Rákóczy ünnepély Szoboszlón

A „hajduszoboszlói függetlenségi és 48-as Kossuth-kör II. Rákóczy Ferencz fejedelem felkelésének 200 ik évfordulója alkalmából folyó 1903. év március hó 29 én a Kossuth-kör összes helyiségeiben Rákóczy-ünnepélyt s ezt követőleg zártkörű táncvigalmat rendez. Az ünnepély kezdete este pont 6 órakor. Belépti díj: személyenként 1 kor. 60 f., családjegy 3 kor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirtalpig nyugtaztatnak. Az ünnepély sorrendje: 1. „Hej Rákóczy, Beresényi,“ kuruczdal. Énekli a dalegylet és az város dalkör. 2. Ünnepi beszéd II. Rákóczy Ferenczről, tartja dr. Baltazar Dezső ev. ref. lelkész. 3. „Kurucz dalok,“ Káldyó, énekli a dalegylet. 4. „Rodostói temető“, Arany Jánostól, szavalja Szabó Antal áll. polg. isk. tanár. 5. „Rákóczy-Beresényi emlékezete,“ énekli az iparos dalkör. 6. Ünnepi zárzó, tartja Kovacs Gyula orsz. gyűl. képviselő. 7. „Fohász,“ Huber Károlytól, énekli a dalegylet. Karagyok: Tóth Lajos és Mayer Kálmán. A meghívó kívánatra előmutatandó.

A leleczház építése.

Megírtuk, hogy a belügyminiszterium megkereste Debreczen városát az iránt, hogy a Debreczenben létesítendő állami gyermekmenhelyre az építési engedélyt sürgősen adja meg. A belügyminiszter ezzel együtt megküldte a gyermekmenhely terveit két példányban, azzal, hogy a város az egyik példányt az államépítészeti hivatalhoz terjessze át.

A terveket Cziegler Győző műegyetemi tanár és Ybl Lajos lovag

műépítészek készítettek s irták alá a magyarországi gyermekmenházak művezetősége nevében. Az emeletes épület reneszáns stílusban épül, főbejárata pedig gótikus. Az egész telket parkirozni fogják, vasráccsal veszik körül s a főépület maga is a parkban épül fel.

Három épületből fog állani a gyermekmenhely, a főépületből, a betegápoló- és a gondnoki (fölvételi) pavillonból.

A főépület egy emeletes, meglehetősen egyszerű ház lesz, torony és egyéb diszítés nélkül. Középpütt ezt a felirást fogja viselni a homlokán:

GYERMEKMENHELY.

Az épület hossza 50 méter 15 centiméter, szélessége 12 méter 80 centiméter lesz. A főépület emeletén lesznek elhelyezve a gyermekszobák, az ápolók- és dajkák-szobája, a műterem, a nagyobb gyermekek s a „csuszkálók“ szobája, a fürdők és a játszó termek.

A földszinten lesz az ebédlő, az orvos lakószobája, az orvosi vizsgáló-szoba, a gondnoki iroda, az ambulatórium, a gazdasszony és a kapus lakása.

Az alagsorban a konyha, a kamarák, a szolgálakások és a ruhatárak.

A melléképületek közül a gondnoki pavillon magában foglalja a három szobából s a hozzátartozó melléképületekből álló gondnoki lakást, oldalszárnyában a bonczoló teremmel és a ravatalozóval; a beteg pavillon négy kórteremből áll.

A miniszter a gyermekmenhely építését még a jövő hóban megkezdi.

Az iparostanoncziskolai vizsgák.

Az iparostanoncziskola felügyelő-bizottsága most állapította meg a szakirányu teli tanfolyam vizsgálati rendjét. A közhasznu elméleti ismeretekből március 27-én, délután 6—8-ig lesz az első vizsga, a pacsirta-utcai fiúiskolában, hol a II. osztály E, a II. G, és az I. osztály H, csoportja vizsgázik. A rajziskolai vizsgálat március 29-én délelőtt 8—11-ig a Barsay-háznál s ugyanez időben a pacsirta-utcai fiúiskolában lesz. A vizsgákon mindenkit szívesen látnak. A felügyelőbizottság az érdeklődőket arra kéri, hogy a kitünő tanulók jutalmazására megszavazott összeghez járuljanak hozzá adományaikkal. Az adományok holnapig Doczy Gedeon igazgatóhoz küldendők be. A vizsgákon jelen lesz Szücs Izsó, a kerületi iparos tanoncziskolák nagyváradi felügyelője is.

Elhunyt kereskedő.

A debreczeni kereskedővilág egyik régi, érdemes tagja Varga Károly elhunyt. Haláláról családja következő gyászjelentést

11 frt 35 krig mért.-ként, valamint a legújabb fekete, fehér és színes **Henneberg Selymekben** 60 kr.-tól 11 frt és 35 krig mért.-ként. Sima, csikos, kockás és mintázott, Damast stb.

Menyasszonyi selyem 60 krtól

Selyem damast

Selyem bast egész ruhák

Poulard selyem mintázott

85 kr.-tól 11 f. 80 kr.-ig
9 frt 90 k.-tól 43 f. 25 k.-ig
60 krtól 3 frt 70 krig

Báli selyem

Menyasszonyi selyem

Blous selyem

60 krtól 11 frt 35 krig
60 krtól 11 frt 35 krig
60 krtól 11 frt 35 krig

Minták forduló postával. Sweizba 2-ös levélbéllyeg.
Selyemgyár Henneberg, Zürich.

adta ki: A legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy a hü férj: a családjának élő legjobb apa, nagypapa és após Varga Károly volt kereskedő, központi választmányi tag, a Takarékos és Hitelintézet igazgatósági tagja, és volt szabadságharczei honvedhuszár folyó évi március hó 18-án délután 4 órakor, életének 73-ik, boldog házasságának 41-ik évében, hosszú szenvedés után meghalt. Kedves halottunk földi részei folyó évi március hó 20-án, délután 3 órakor fognak, a Széchényi-utca 15-ik számú házunktól, az ev. ref. vallás szertartása szerint, a háznál tartandó rövid ima után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra tetetni. Debreczen, 1903. évi március hó 18-án. Bánatos özvegye: Varga Károlyné, szül. Heigel Gabriella; gyermekei: Varga Gabriella férjével, Muraközy Lászlóval; Varga Vilma férjével, Lehoczky Bélával; dr. Varga Emil nejevel, Rothschnek Olgával; Varga József, Varga Géza, dr. Varga Kálmán nejevel, Samy Violával; Varga Elemér, Varga Stefi. Unokái: Muraközy Laczika, Muraközy Andorka, Lehoczky Agatta, Lehoczky Tibor.

Hajduhadház tiltakozása.

Hajduhadház polgársága Téglás és Samson községekkel egyetemben e hó 29-én népgyűlést tart, amelyen a katonai javaslatok ellen fog tiltakozni. A népgyűlésen részt vesz a kerület országgyűlési képviselője, Rakasi Viktor is.

Szűkebb árlejtés a rendőrök és hajduk ruházatának szállítására.

A tanács ma tartott ülésén elhatározta, hogy a rendőrök, hajduk egyenruházatának szállítására a négy ajánlattevő, Szedlak és Vámos, Toth Ferencz, Blum és Rosenthal H. budapesti czegek között szűkebbkörű árlejtést hirdet. A ruhák a tanács által kiválasztott mintákból készülnek. Az ajánlatoknak beadási határideje március hó 30.

Egy püspök nyilatkozata.

Ungvárról írják: A megyei és városi hatóságok március 15-én együttesen tisztelgettek Firczak Gyula püspökkel abból az alkalomból, hogy a király titkos tanácsosi méltósággal tüntette ki. Az ünnepi szónok beszédeire válaszolva a püspök a többi közt kijelentette, hogy politikai programja ez: Magyarország a magyaroké s a többi nemzetiségek is csak ebben a keretben, ezen az alapon boldogulhat.

József napja.

Tegnap este városunknak busulni máskor se szerető polgárai közül bizonyára nem egy hajtogatta a bukergető poharat a szokottnál is nagyobb buzgalommal, igaz szívéből éltetvén egyik másik társat. Ma van ugyanis a József napja, kikből nem egy-kettő van Debreczenben. Közéletünk kitünőségei közül számosan üdvözöltek ez alkalomból Kovács József polgármestert, úgy hivatalában, mint lakásán, továbbá Ulfalusi József kórházi főorvost, Szabó József főszámvevőt, Fodor József városi mérnököt, dr. Weisz József és Kovács József ügyvédek, Kernhoffer Józsefet az O. M. B. főnökét, Hollaender Józsefet stb. Közéletünk és pártunk oszlopos tagját Sz. Szabó Józsefet, bár súlyos betegen fekszik, szintén számosan üdvözölték, mielőbbi felgyógyulást kívánván neki.

A „Bikur Cholim“

debreczeni betegsegélyző egyesület 1903. évi március hó 22-én, vasárnap d. u. 3 órakor az egyesület helyiségében (Sas utca 2. szám) évi rendes közgyűlést tartja. Targysorozat: 1. A választmány jelentése 1902. évről. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése és ennek alapján az 1902. évi számadások tárgyában határozat hozatala. 3. Az 1903. évi száma-

dások és mérleg megvizsgálására egy 3 tagból álló bizottság választása. 4. Esetleges indítványok, a mennyiben a közgyűlés előtt két nappal bejelentettek.

Új ügyvéd.

Dr. Kiss György, Kiss Albert lelkészünk fia, ügyvédi irodáját Hatvan-u. 17. sz. a. Kovács József polgármester házában megnyitotta.

Zeneestély Hajduhadházban.

A hajduhadházi műkedvelő zenekar 1903. évi március hó 28-án az ev. ref. fiú iskolában zártkörű zeneestélyt rendez. Belföldi díj: Személy-jegy 1 korona 60 filler. Csaladjegy 4 korona. Kezdeté pontosan este 8 órakor. A tiszta jövedelem egyenlő részben az ev. ref. iskolai szertar s a zenekar felsejeseinek gyarapítására fordítatik. Ételekről és italokról gondoskodva lesz. — Műsor: „Nyitány“ a Bank-ban operából. Előadja a Műkedvelő zenekar. A „Venczigány“ Melodráma. Szavalja K. Fekete Peter ur, zongorán kíséri Hadházy Emma kisasszony, „Vonós negyes“ az Ocskay brigadérosból. Előadják Varró Ferencz, dr. Hadházy Zsigmond, Ritókh István és Vida Károly zenekari tagok. „Felolvasás“ tartja Rákosi Viktor orsz. gyul. képvis. ur. „Kurucz dalok.“ Éneklék Toth József ur és Dávid Sándor ur kíséri a műkedvelő zenekar. „Losonc végromlása“ Borzó-Langertől. Zongorán előadja Hadházy Emma k. a. „Vig szavalt“ tartja Baróthy István ur. „Magyar népdal csoport“ Hangszerelte Vida Károly ur. Előadja a műkedvelő zenekar. Tánccz.

A szalonkák.

Par nap óta enyhe, kissé nedves tavaszi idő jár, ami rendszeren mozgásba hozza az átvonulási idő alatt erdeinkben tartózkodó szalonkákat. A tavaszi enyhe időjárású egyszerre szerelemre lobban az erdő hosszú csőrü madara s edes „kurrogás“ sal lassu, almatag röppenéssel „huz“ az erdő felett, a melynek alkonyati homályában a gyilkos puská cső leselkedik reá. A vadászok már megkezdtek a kirándulást szalonka huzásra. Ez idő szerint még kevés szalonka került aggatorra, de azért diszlóvesben többnek volt része, a melyik azonban nem reflektált a vadász fogadására, hanem vígan tovább szállt. No de mindegy! Konstatáljuk mégis, hogy a vadászok kedvencz tavaszi sportja, kezdetét vette.

Támadás az országuton.

A halápi ritkás erdő mentén gyilkossági kísérlet történt tegnap. Tankovics Gyula büdzentmihályi lakatosmester bérelt szekeren igyekezett a Vánospéres melletti Fekete-hát tanyára, hol testvéröccsese lakott. A ritkás mellett három paraszt tamadt a szekerre s egyikük revolvert szegezve megállította a kocsit. Tankovicsot tehuzták az ülésről és pénze átadására szólítottak fel. A bator lakatos szintén forgópisztolyt rántott elő, de mielőtt tamadóira löhetett volna, ezek egyike fejszéjével föbevégyta őt. Tankovics sérülése nem volt súlyos természetű s a megtamadott menekülni kezdett. A három utonálló eleinte üldözte őt, de mikor az arra járó erdőőröket meglátták, más irányban ők is elutottak. A csendőrök három nyír-ábrányi csavargót gyanúsítanak a tett elkövetésével. A nyomozás ily irányban folyik.

Sziklasírban.

Zalatnáról nagy szerencsétlenségről számolnak be. A katasztrófa a gyulafehérvár-zalatnai vasut pojnai kőbányájában történt március 16-án. Előtte való napon négy munkás dinamittal akart fölrobbantani egy hatalmas sziklafalat. Elkészítették az aknát, megtöltötték a robbantó anyaggal s ellátták kanócczal és gyutacsokkal, végül pedig meg-

gyújtották a zsinórt. A robbantás azonban nem sikerült, mert a kanóc elaludt. A munkások másnap reggel ki akarták venni a töltést az aknából s erre a célra egy vasrudat használtak. Feszítés közben a rud a gyutacshoz ért, a mely elsült s az egész dinamit-töltést fölrobbantotta. A sziklafal leomlott s a négy munkást eltemette. A szerencsétlen emberek közül háromnak a holttestét megtalálták darabokban. A negyedik halotthoz nem lehetett hozzáférni, mert tízezer kilogram suyu szikla nehezédik rája. Föl akarják robbantani ezt a sziklát, hogy a halottat kiszabadítsák.

Visszaélések egy főszolgabírósnál.

Szatmármegye csengeri főbírói hivatalában rendellenes dolgoknak jöttek a nyomára. A belügyminiszterium kiküldöttei ideérkeztek és megindították a vizsgálatot. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy illetéktelen díjakat szedtek utlevelek és kérvények után. Képesy László főbíróat áthelyezték, több tisztviselő ellen pedig megindították az eljárást. Boros irnokot állásától felfüggesztettek.

A kard.

Székesfejérvárról írják: Hétfőn éjszaka öt ember borozgatott az Otthon-kávéházban, köztük Szikora Istvánzombolyai öreg ur is. Egy másik asztalnál egy hadnagy ül egy czi-vil fiatalemberrel. Később ez a fiatalember megismerkedett Szikorával s leültette maga mellé. A mikor Szikora látta, hogy társai eltávoznak, ő is velük tartott. Alig hagyta el a kávéházat, utána sietett a hadnagy s kérdőre vonta, miért nem köszönt távozásakor. E miatt szóváltás tamadt köztük s a hadnagy előbb a falhoz lökte Szikorát, majd a kardjával fejbevégyta. Szerencse, hogy az öreg ur kemény kalapja fölfogta az ütés erejét. Szikora a szemben levő közös hadseregbeli kaszárnyába ment, hogy följelentést tegyen, de onnan a rendőrségre utasították.

Rózsa Lajos

első legnagyobb női és gyermek felöltő áruháza Debreczenben értesíti a t. hölgyközönséget, hogy az előkelő urhölgyvilág részére a legmodernebb tavaszi felöltő és kalapkülönlegességei rendkívül nagy választékban megérkeztek.

Mindenki tudja,

hogy a Mauthner-féle impregnált takarmány-répmag a legnagyobb termést adja, hogy konyhakerti magvaiból a legjobb fözelék és zöldség terem és hogy virágmagvaiból fakad a legszebb virág. Szóval a Mauthner-féle magvak a legjobbak, készletei a legnagyobbak és árai igen olcsók.

SZINHÁZ.

Műsor:

Csütörtökön: „A“ bérlet. Bob herczeg.
Pénteken: bérletszünetben Finn-estély.
Szombaton: bérletszünet Finn-estély.
Vasárnap délután Trilby. színmű, este Paraszthűség, népszínmű.

Bob herczeg.

Hatodizben került tegnap színpadra a „Bob herczeg“ természetesen ezuttal is zsu-folt nézőtér előtt. A darab vonzerője Felhő Rózi hangja a pihenés után frissen, üdén csengett. Ujrázásban, tapsban bőven volt része.

A karszemélyzet jutalomjátéka.

A színészet közelmúltjának jutalomjáték rendezéséből ma már csak a karszemélyzet jutalomjátéka maradt fenn. Évtizedek előtt a társulat jobbjainak rendszeresen kijárt egy-egy jutalomjáték, később eltöröltek ezt s csak a társulat névtelen hőseinek, a derék karszemélyzetnek maradt fenn hozzávaló privilégiumnak. Ilyen jutalomjáték lesz most Debreczenben is. Társulataunk segédszemélyzete javára április 6-án tartják meg. Az előadást, melynek rendezése élén Makó Lajos színigazgatót kívül Papir Sándor, Irmai Béla és Ladányi Imre állanak, gazdag programmal változatossá, élénk, nagyszabásúvá kívánják tenni. Összekölik színlelőadás és hangversenyyel, a mely utóbbiban zenei életünk több kitűnősége is részt fog venni. Az előkészületeket már megkezdették s minden egyes jel arra mutat, hogy vonzó programmal telt ház előtt tartják meg az érdekesnek ígérkező jutalomelőadást. A társulat névtelen hősei különben is megérdemlik, hogy a színházba járó közönség egyszer nekik is adozzék elismerésével.

Kik akarnak katonák lenni.

Vettük a következő felhívást: A katonai és honvéd képző és nevelő intézetbe felvétel végett leendő pályázatra. A m. kir. honvédelmi miniszter megküldötte a városi tanácshoz a katonatiszti árva fiúk és leányok nevelő intézetében, a katonai realiskolákban, a két katonai akadémiában, valamint soproni honvéd főrealiskolába és a m. kir. honvédségi Ludovika Akadémiában a jövő 1903/1904. tanévre betöltendő magán, közös és magyar állami alapítványi helyek elnyerése céljából a „Pályázati hirdetményeket.”

A városi tanács, tekintettel az iskolai tanulmányokra és az életkorra, a katonatiszti árva fiúk és leányok nevelő intézetébe, valamint a katonai alrealiskolákba felvételeire vonatkozó hirdetményeket az elemi iskolák felügyetével megbízott felekezeti hatóságokhoz, a többi hirdetményeket pedig a helybeli középiskolák (ev. ref. és róm. kath. főgymnasium, állami főrealiskola és kereskedelmi akadémia) igazgatóságához tette át oly kérelemmel, hogy azt a hatóságuk alatt álló iskolák növendékei között hirdessék ki. A jelzett helyeken tehát a hirdetmények megtekinthetők.

Egyidejűleg a tanács intézkedett az iránt is, hogy a pályázati hirdetmények a városháznál is (a katonai es illetőségi ügyosztalynak az emeleten a 17. sz. a. levő hivatalos helyiségében naponta a hivatalos órák alatt) megtekinthetők legyenek, hol úgy a pályázók, mint a szülők (gyámok) minden irányban nyerhetnek utbaigazítást és felvilágosítást.

A hadsereg nevelő és képző intézeteiben, valamint a honvéd főrealiskolában és a Ludovika Akadémiában a pályázati véghatáridő folyó évi május hó 15-dik, tehát a szükséges okmányok most már haladéktalanul beszerezendők. Végül kiemeltetik, hogy a debreczeni illetőségű ifjak részére 1 városi teljesen ingyenes alapítványi hely áll a Ludovika Akadémiában rendelkezésre, melynek elnyerése céljából a kellőleg felszerelt kérvények folyó évi május hó 10-ik napjának d. u. 4 órájáig adandók be a tanácsi iktatóba, (városház földszint) később beadott vagy hiányosan felszerelt kérvények visszautasítottak.

Egyben értesítettnek, hogy a fumei hadtengerészeti akadémiára és mindkét hadapród iskolára hirdetmények még nem érkeztek le, annak idején a közönség ezekről is értesítettetni fog.

CSARNOK.

Ruth eljegyzése.

(Irta: May György.) 17.)

Fordította: **Biró Irén.**

— Talán segítség lesz a szükségben; ezelőtt minden férfi fegyverrel járt, most mindenkinél gyufa van, mondá megában. De aztán észrevette, hogy ez alak női ruhát visel, s a sötét égen ragyogó csillagok gyér világítása mellett is, járásáról és tartávról jólismerte Darton kisasszonyt.

A hol állott, csak egy alacsony kerítés választotta el a kertet az uttól; átugrott a kerítésen, figyelembe sem véve frakkját, és gyors léptekkel a hölgy elébe sietett. A szél hirtelen sötét felleget sodort az égre, az előbbi nagy esőt hozóknak a maradványait. Mikor, Ruth észrevette, hogy valaki átugrott a kerítésen, megállott.

— Én vagyok kisasszony, Traun Rudolf! kiáltotta ez. Mely szerencsés véletlennek köszönhetjük visszatértét?

Bizonyosan lekészt a vonatról, — de hogy jön egyedül... gyalog, a messze fekvő indóházról?

— András eltört karral fekszik a faluban.

— Tehát szerencsétlenség történt? És ön? Csodálkozva érezte, hogy szíve hangosan dobog.

— Én, mint látja csupán megijedtem. Nem akartam hírnököt küldeni a kastélyba, ez megzavarta volna az estét, azért indultam el, hogy megtudjam, ki szállíthatná haza a kocsit és lovakat, anélkül, hogy felűnést vagy larmát okozna. Mit gondol Traun ur, ki tehetné meg ezt?

— Én magam megteszem, mondá.

— És el ne arulja ittletemet. A kastélyban levők előtt eltávoztam.

De valósággal csak holnap korán reggel utazom el, mert ma éjjel már nem indul vonat.

— De hol akar holnap reggelig maradni?

— Visszamegyek önnel a parasztházhoz, hol András fekszik.

— Ugy fogadjja el karomat.

Ha oly bőtor és kitartó is, hogy miniket férfiakat megszegyenit, de mégis lehetetlen, hogy úgy engedjem meliettem menni, mint egy phytasomat. És most kérem beszélje el, hogy mi történt?

Elfogadta karját és elbeszélte, mint aludtak ki a kocsilámpák, hogy gyújtotta meg azokat nagy lassan az öreg András, mily sebesen hajtotta aztán a lovakat, és hogy érkeztek épp abban a pillanatban egy váltóhoz, a mikor zakat lva robogott ott el egy vonat. Stratteneck báró lovai, tüzes fiatal állatok, félreugrottak és megvadulva száguldottak a mezőn keresztül, oly szörnyű vágatással, mintha a gözmozdonyt akarták volna megelőzni. András minden lélekjeletét elvesztette és kéréssem ellenére is felállott az ülésről, hogy jobban kezelhesse az ostort. Mikor a megvadult állatok egy nagy kövön ragadták keresztül a kocsit, András elvesztette az egyensúlyt és lebukott.

Egyedül voltam, a lovak száguldottak a mezőn keresztül a sötét éjszakában. Bár aggódtam András miatt, de kénytelen voltam csöndesen a kocsiban ülve maradni. Végre egy kőműves, kinek alakját fehérleni láttam a sötétben, megfékezte a lovakat. Reszketve állottak meg a paripák. Kiszálltam, megfogtam a gyeplőt és a kocsi mellett lépkedtem. Csodalatosképen semmi bajuk sem történt a lovaknak. Végre fölfedeztem Andrást, ő én utánam kiabált, mint én ő utána; mibor rátaláltam, szerepet változtattunk. Én ültem a kocsis helyére és neki kellett a kocsiba ülni.

(Folyt. köv.)

Blattner Gyula

értesíti a mélyen tisztelt közönséget, hogy 102. éve alapított

üveg és porcellán üzletét,

valamint

üvegezési vállalatát

május 1-én a

„Lamprecht“

(volt Biedermann palotába) helyezi át. — Ennek folytán raktáron levő

áru készletét a legolcsóbb áron

bocsátja m. t. vevői részére.

Legjobb és legmegbízhatóbb

gazdasági és kerti magvakat

szállít

Komlóssy Lajos

(előbb Szabó Zsigmond)

magkereskedése, gazdasági cikkek raktára.

Debreczen, Piacz Hatvan u. sarok.

Árjegyzéket és mintákat kívánatra bérmentve küld.

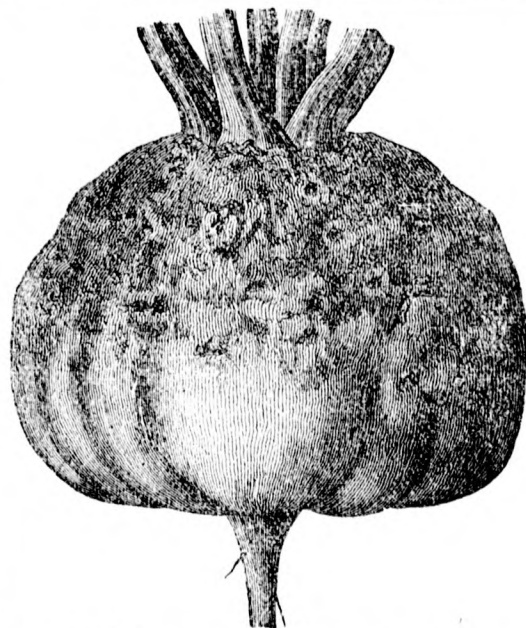
Majorsági föld

3500 □ öl a Vilmos kaszárnya mellett

eladó.

Értekezhetni Péterfia 54 sz. alatt

Bikfalvy Istvánnál.

Legjobb minőségű gazdasági magvak, mint répa, luczerna, lóhere, bükköny stb. kapható

Deutsch Albert és Fia

magkereskedésében

Hatvan-utca 9-ik szám.

Üzlet áthelyezés miatt!

Üzlet áthelyezés miatt!

Táncztanítási jelentés.

Van szerencsém az igen tisztelt iparos és polgár családok tudomására hozni, hogy

— f. hó 16-án, hétfőn —

a „Korona“ című táncsteremben (Csapó-utca 17.) az új

táncztanfolyamot

megnyitom.

Tandij 5 forint.

Kívánatra külön colonét is rendezek.

Beiratásokat elfogadok a mai naptól ugyanott. — Minden vasárnap összgyakorlat.

Tisztelettel **Schaf János** táncztanító.

tisztelt gazdaközönségnek!

Ajánlunk: elsőrendű **arankamentes**, a magyar királyi állami vetőmagvizsgáló allomás által ólomzárólt

lóhere és luczernamagot

eredeti **quedlinburgi** kitűnő **csiraké-pességű répmagvakat, komócsin fűmagot, csibehurt, lenmagot, kendermagot, vetőmag búkkönyt, gyönyörű Hanna és Chevalier árpát, vetőmag zabot** stb.

a legjutányosabb napi árakon

Holländer Adolf és Fia
Debreczen, Piacz-utca 28 ik szám.

Boros Testvérek

nődivat áruházában
Divatos Ruhakelmék, Selymek, Divatos
Jó Sefirek, Batisztok, Vász-
nák, Szőnyegek, Függő-
nyök, Ágyterítő, Pipere Jó
Olcso cikkek. Olcso

Azonnal megtudható

Rácz Béla bankirodájában, mennyi kölcsönt kaphat birtokára. Tőketörlesztéses kölcsönök jelenlegi kamat állása a következő: 63 éves, nagyobb összegű kölcsön, utólagosan fizetendő kamata $3\frac{1}{2}\%$, tőke törlesztéssel együtt 4% . 50 éves $4\frac{7}{10}\%$. Zaloglevélből levonás 6—8%. 50 éves 5.25% . levonás 1%. 50 éves $5\frac{7}{10}$. 33 $\frac{1}{2}$ éves 6.50% , 22 éves 8% és 15 éves 10% tőke és kamat, levonás nincsen. Bővebbet az irodában. Ezen kölcsönök tetszés szerint, kárpót-lási díj nélkül, bármikor visszafizethetők.

Takarékpénztárnál huzamosabb időn át könyvelői minőségben szerzett tapasztalatai, valamint ez ideig, 24 pénzügyintézettel létesített összeköttetései reményt és módot nyújt a felvett kölcsön ügyeknek szakszerű és feltétlen elintézéséhez.

Törlesztéses, valamint rendes, jelzalo-gos kölcsönök házakra is a lehető legrovi-debb idő alatt eszközöltetnek ki. A telek-könyvi szám kéretik! Értekezhetni egész nap Debreczenben, csapó-u. 12. az irodában.

Tölgyfa szőlőkaró

kapható míg a készlet tart **Hegedüs Emil** tűzifa

T. iparos urak

figyelmébe! Kovács kö-szenet, pozsonyi köszenet, (Kox) és faszenet legjutányosabban hához szállit Neumann és Weisz hatvan u. 5. telefon 205.

ÚJ ÜZLET! Legolcsóbb bevásárlási forrás. ÚJ ÜZLET!

Van szerencsénk a t. közönséget értesíteni, hogy **Debreczenben, Piacz-utca 14 sz. alatt, a Bika szállodával szemben** eddigi üzlethelyisé-günket tetemesen megnagyobbítva

Majtényi és Zengevald

törvényszékileg bejegyzett cégünk alatt egy a mai kor minden kö-vetelményeinek megfelelő

nődivat vászon és rövidáru üzletet

nyitottunk, hol is allandóan nagy választékot tartunk:

Nőruha szövetek, jó mosó cretonok, delin batisztok, zephyrek, sza-ténok, kész blousok, uri és női fehérműek, vásznak, chiffonok, asztal-ne-műek, függönyök, ágyterítők, pique és trico paplanok, valamint minden nemű női és férfi szabó kellékek, csipkék, csipke gallérok, szalagok és díszekből. Még itt fel nem sorolt e szakmába vágó egyéb árukból is.

Szolid és olcsó árak mellett előzékeny kiszolgálást ígérve, a n. é. közönségnek szives pártfogásáért esedezünk

teljes tisztelettel

Majtényi és Zengevald.

Chiné csikos zephyrek ruhára és blousra 18 krtól feljebb.

Szinhartó kartonok 17 krtól feljebb.

Fontos az érdekelteknek tudni,

hogy míg egyéb fajta keserűvizekből egy egész pohárral szükségeltetik, addig hathatós már $\frac{1}{2}$ pohár

IGMÁNDI keserűviz.

mint kitűnő étvágyat hozó természetes gyomortisztító és hashajtó.

Amellett könnyen bevehető, mert ize nem emelygős sós, hanem kellemes keserű.

Kapható mindenütt, ugy a forrástulajdonos: **Schmidthauer Lajos** gyógyszerésznél **Komáromban**, üvege 60 fillér.

Minőségileg kéretik össze nem téveszteni más olcsóbb fajta keserűvizekkel s beszerzésénél határozottan **Schmidthauer-féle Igmándi viz** kérendő.

Raktárak **B u d a p e s t e n** **Édeskuty L.** és **Lux M. cégeknél.**

Export Amerika és Angolországba.

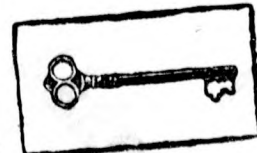

Schicht-szappan

Védjegy

szarvas
vagy
kulcs

legkiadósabb és azért a legolcsóbb szappan.

Minden ártalmas vegyítéktől tiszta.

Mindenütt kapható!

A vásárlásnál különösen arra vigyázzunk, hogy minden darab szappanon a **Schicht** név és egy a fenti védjegyekből rajta legyen.

Gazdasági magvak

Ólomzárólt luczerna, ólomzárólt lóhere, takarmányrépa magvak a legmagasabb csiraképességben fűmagvak, kaszalók, rétek és pazsít átalakítására.

Konyhakerti magvak

a létező legfinomabb kipróbált és itt leginkább bevált fajokban.

Virágmagvak

a legelső erfurti termelőktől.

Zöldség és virágpalánták, gumók és virág hagymák, szép élő növények és virágok saját magkísérleti telepemről,

kaphatók

Kontsek Géza

magkereskedésében

DEBRECZEN, Kossuth-utca.

A LEGUJABB

tavaszi

kosztüm és ruhaszövetek

meglepő szép választékban

megérkeztek.

Mintagyűjteményünk

1. évi márczius 2-től kezdve

a r. é. közönség rendelkezésére áll.

Bosznay J. és Társa

divatruház

DEBRECZEN, Kossuth utca 5.

Csodalatti kiárulás.

Közadós Schwarz Viktor csőd-tömegéhez leltározott pamut vásznak, chiffonok, csinvatok, sefirek, eperjesi törülközők, ruhaszövetek, barchettek, jutta szőnyegek, férfi és női fehérneműk, zsebkendők, himzett stráfok, függönyök s egyéb e szakba tartozó cikkek Simonffy-utca 2 sz. a. levő üzlethelyiségben 1903 márczius 18-tól kezdve kiárultatnak.

Dr. Nagy Kálmán

tömeggondnok.

Csak akkor valódi, ha a háromszögű palack az itt levő szaggal (vörös s fekete nyomás sárgapapíron) van elzárva.

18 3

Eddig felülmulhatatlan!

Maager Vilmos-féle

valódi tisztított

májolaj

törvényileg védett sárga csomagolásban üvege 2 kor., fehér csomagolásban üvege 3 kor

MAAGER VILMOSTÓL

BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és **könnyű emészthetőségénél** fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltetik mindama eseteknél, melyeknél az orvos az **egész testi szervezet, különösen mell és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában az vér tisztítását el akarja érni.** — Kapható a **osztr. magy. monarchia legtöbb gyógyszer-tárában és gyógyszeráru kereskedésében.**

Főraktár és főelarusítás az osztr. magyar monarchia részére:

Maager Vilmos Bécs,

III/3, Heumarkt 3.

Utánzások törvényileg tiltatnak

Egyedül valódi angol
Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyileg megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégebbi bajoknál is. 2. Kitűnő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyítja a gyomor szélgyöcsöt s a tágrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalomtól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájróhadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felbűffogést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiüések, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apáca-védjegyre!** Hamisítá októl legjobban óvakodunk, ha egyenesen gyáramból Ausztria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor. 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előfizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Gyógyszer A. Thierry balsam és Centifolia kenőcs.

Eme két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régebb, annál jobb nem árt a színek fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van, s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segély, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalan elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készletében e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hol nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem, ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cím: 2.

Apotheker Thierry (Adolf) Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch Sauerbrunn.

Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S. és Bécsben Brady C. gyógyszerészeknél.

**Tavaszi ruhák
festését és
tisztítását**

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchenyi utca 42.

Vidéki tudakozódásokra azonnali válasz.